

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2016

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entant Desenvolupament
e era Promoció de l'Alt Pirineu e Aran*

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2016

Generalitat de Catalunya
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
www.idapa.cat

Col·lecció: Memòries
Correcció: IDAPA

Fotografies: Fons propi
Dipòsit Legal:

Sumari sintètic

5	Presentació
6	1. Estructura, organització i mitjans
7	1.1 Missió
8	1.2 Funcions
9	1.3 Estructura, organigrama i seus
13	1.4 Pressupost
15	1.5 Personal
16	2. Actuacions i activitats realitzades
17	2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
21	2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
32	2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
35	2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
37	2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
39	2.6 Assistència a jornades i cursos de formació
42	2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
43	2.8 Normativa, convenis i adhesions

Presentació

En tant que president de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, vull expressar el meu compromís que aquest ens continuï sent un instrument útil i tangible de dinamització de les comarques pirinenques i també un espai d'interlocució entre el territori i el Govern de Catalunya.

La situació econòmica ha fet que el pressupost, després de la disminució de l'any anterior, hagi pogut mantenir les xifres de l'ordre dels 560.000 €i una estructura de personal molt reduïda, consolidant-se com a ens de gestió de projectes transversals.

La dinamització de l'economia és l'eix prioritari d'actuació de l'Institut, per tal de crear riquesa, fixar la població i afavorir dinàmiques de creixement com les de la resta del territori. A la convocatòria de subvencions destinades a activitats de formació, foment del patrimoni cultural i desenvolupament local, s'han sumat altres projectes de suport a l'ocupació com el programa SOM Pirineu, que preveu constituir una xarxa d'agents públics i privats per fomentar aspectes com la formació i l'assessorament empresarial. També s'han executat accions de suport als diferents sectors, amb una clara estratègia de dinamització territorial, amb diferents fórmules de cooperació, formant part de la Marca Pirineus, donant suport a la Xarxa de museus i equipaments patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, o assumint la coordinació de diferents taules de treball en diferents àmbits tan diversos com poden ser la de senderisme, la del turisme rural o la de la comunitat educativa del territori pirinenc.

La dispersió de la població, l'aïllament físic i l'escala estrictament local de molts projectes són handicaps que segueixen limitant el desenvolupament d'aquestes comarques. En aquest sentit, l'impuls de la cooperació i del treball en xarxa entre agents i territoris segueix sent un objectiu estratègic de cara a establir aliances i generar sinergies. En aquest sentit, l'Institut exerceix el paper d'agent interlocutor entre els actors socioeconòmics del territori i les administracions, tot identificant, prioritzant i canalitzant les propostes cap als seus correctes destinataris.

Un altre aspecte important a remarcar és el marc de col·laboració amb els serveis del Departament, com ara la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme, el titular de la qual té assumida la vicepresidència de l'Institut. En aquest sentit, cal destacar els treballs que s'han impulsat en qüestions tan importants com ara la revisió de la Llei 2/1983 d'alta muntanya, el Pacte Global del Pirineu o el desenvolupament d'un seguit d'indicadors socioeconòmics de l'Alt Pirineu i Aran.

Vull tancar aquesta presentació convidant-vos a conèixer la feina feta per l'Institut durant el 2016, reiterant el compromís del Departament amb aquest organisme tan rellevant per al desenvolupament econòmic i territorial de les comarques pirinenques, i manifestar-vos la voluntat d'avançar en l'elaboració d'una nova Llei de muntanya.

Josep Rull i Andreu

Conseller de Territori i Sostenibilitat

President de l'Institut per al Desenvolupament

i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

1

Estructura, organització i mitjans

- 1.1 Missió
- 1.2 Funcions
- 1.3 Estructura, organigrama i seus
- 1.4 Pressupost
- 1.5 Personal

Missió

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és un organisme autònom de caràcter administratiu de la Generalitat de Catalunya, creat mitjançant la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

La missió de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és impulsar el desenvolupament socioeconòmic integral de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, i contribuir al desplegament de les polítiques de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya, i especialment del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Funcions

Segons el que determina l'article 3 de la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, les seves funcions bàsiques són:

- a. Defensar els interessos de la població de l'Alt Pirineu i Aran.
- b. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat, de l'Alt Pirineu i Aran, que integrin o potenciïn les actuacions que s'hi fan i que afavoreixin la coordinació de les administracions que hi actuen.
- c. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per conèixer millor la realitat i les perspectives de l'Alt Pirineu i Aran.
- d. Impulsar les accions de defensa dels ecosistemes naturals de l'Alt Pirineu i Aran i la sensibilització, la divulgació i l'educació ambientals.
- e. Adoptar mesures per impulsar el desenvolupament dels diferents sectors d'activitat de l'Alt Pirineu i Aran.
- f. Participar en l'elaboració de les disposicions legals o reglamentàries que afectin l'Alt Pirineu i Aran, a requeriment del Parlament o del Govern, especialment pel que fa a les matèries relacionades amb la revitalització del sector ramader, agrícola i forestal, la promoció industrial i artesanal, el desenvolupament turístic i la promoció ambiental.
- g. Participar en l'elaboració i l'avaluació dels plans territorials i dels plans comarcals de muntanya que afectin l'Alt Pirineu i Aran, d'acord amb les autoritats sectorials competents.
- h. Impulsar la participació d'entitats, públiques i privades, en l'elaboració de propostes sobre l'aprofitament de recursos o la planificació sectorial de l'Alt Pirineu i Aran.
- i. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- j. Impulsar la programació, la gestió i la informació de les actuacions especials per a la muntanya de la Unió Europea.
- k. Impulsar polítiques sostenibles de desenvolupament demogràfic i cohesió social, que garanteixin infraestructures culturals i d'ensenyament presencial i a distància.
- l. Promoure infraestructures tecnològiques adaptades al medi que afavoreixin la implantació dels serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació i el desenvolupament del teletreball.
- m. Promoure la creació de la marca de qualitat Pirineus per a productes agraris i turístics i elaborar-ne les normes de qualitat.
- n. Impulsar la creació d'una xarxa de comunicació de ràdio i televisió de l'Alt Pirineu i Aran.
- o. Fer el seguiment de les accions que el mateix Institut acordi, impulsar-les i informar-ne el Govern.
- p. Qualsevol altra funció que ajudi a assolir el desenvolupament integral i sostenible de l'Alt Pirineu i Aran.

Estructura, organigrama i seus

Composició del Consell Rector a 31 de desembre de 2016

President

Conseller de Territori i Sostenibilitat
Hble. Sr. Josep Rull Andreu

Adjunt a la presidència per al territori de l'Aran
Síndic del Conselh Generau d'Aran
Sr. Carlos Barrera Sánchez

Vicepresident primer

President del Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Sr. Llàtzer Sibís Goset

Vicepresident segon

Director General de Polítiques de Muntanya del Departament de Territori i Sostenibilitat
Sr. Albert Alins Abad

Vocals en representació dels grups parlamentaris:

Grup Parlamentari Socialista
Sr. Óscar Ordeig Molist

Grup Parlamentari Popular
Sr. Xavier Esteve Bach

Grup Parlamentari Catalunya Sí que es Pot
Sr. Antoni Viñals Membrive

Grup Parlamentari Ciutadans
Sr. Xavier Rivas Escamilla

Grup Parlamentari de Candidatura d'Unitat Popular-Crida Constituent (CUP-CC)
Sr. Guillem Campreciós Salas

Grup Parlamentari JuntsXSI
Pendent de nomenar

Vocals en representació de la Generalitat de Catalunya:

Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda. Delegada Territorial a l'Alt Pirineu i Aran
Sra. Rosa Amorós Capdevila

Departament de Territori i Sostenibilitat. Directora territorial
Sra. Maria Dolors Tella Albareda

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Director territorial
Sr. Ferran de Noguera Betriu

Departament d'Empresa i Coneixement. Director territorial
Sr. Octavi Miarnau Roca

Vocals en representació dels ens locals:

Membre del Conselh Generau d'Aran
Sr. José Antonio Boya Quintana

President del Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Sr. Josep Lluís Farrero Moyes

Alcalde de l'Ajuntament del Pont de Suert – CC de l'Alta Ribagorça
Sr. Josep Antoni Troguet Ballarín

President del Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Sr. Jesús Fierro Rugall

Alcalde de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell – CC Alt Urgell
Sr. Albert Batalla Siscart

President del Consell Comarcal de la Cerdanya
Sr. Ramon Moliner Serra

Alcalde de l'Ajuntament de Puigcerdà – CC Cerdanya
Sr. Albert Piñeira i Brosel

President del Consell Comarcal del Pallars Jussà
Sr. Constante Aranda i Farrero

Alcalde de l'Ajuntament de Tremp - CC Pallars Jussà
Sr. Joan Ubach Isanta

Membre del Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Sr. Albert Castellarnau Senpau

Secretari

Director de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'APIA
Sr. Pere Porta Colom

Durant el 2016 es va celebrar una sessió ordinària del Consell Rector, l'òrgan col·legiat de govern i de direcció de l'Institut.

28è Consell Rector, sessió plenària 1/2016, celebrada a Sort, el dia 29 de juliol de 2016, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la darrera sessió del Consell Rector, corresponent a la sessió 1/2015, de 11 de desembre de 2015
2. Aprovar l'adhesió de l'IDAPA al Projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT) sobre la Xarxa de Camins dels Pirineus
3. Donar suport al I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya.
4. Donar suport a la càtedra Educació i Patrimoni Immaterial del Pirineus promoguda per la Universitat de Lleida
5. Recolzar la proposta de calendari de treball exposat per a la renovació de la llei de muntanya.

Organigrama de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Director
Sr. Pere Porta i Colom

Tècnic superior
Sr. Arcadi Castelló i Cadena

Tècnic de gestió
Sr. Marc Borrell i Amorós

Auxiliar administrativa
Sra. Núria Martimpé i Burgués

Seus i adreces

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 55 52

Oficina Tècnica de Tremp
Passeig Pompeu Fabra, 21
Edifici del CST Pirineus de l'Institut Geològic de Catalunya
25620 Tremp
Tel. 973 65 08 30

idapa@gencat.cat

Disposar de dependències a la Seu d'Urgell i a Tremp permet que l'Institut, en un territori complex com el pirinenc, una acció més propera i eficient.

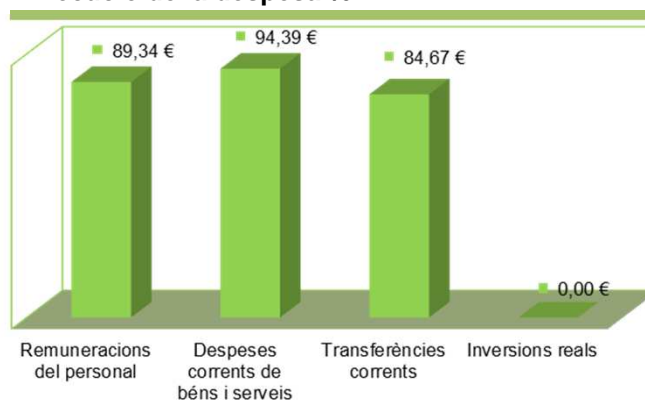

Pressupost

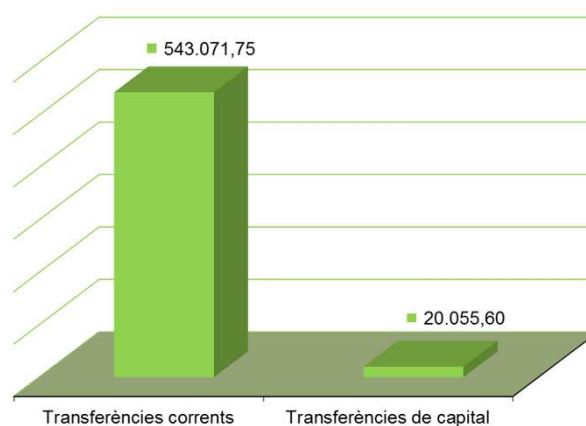
El pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran per a l'any 2016 va ser aprovat per la Llei 1/2014, del 27 de gener, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2014.

El pressupost de l'Institut per al 2016 ha estat de 563.127,35 € i l'execució pressupostària va ser del 87,10 %.

Execució de la despesa %

Pressupost d'ingressos 2016

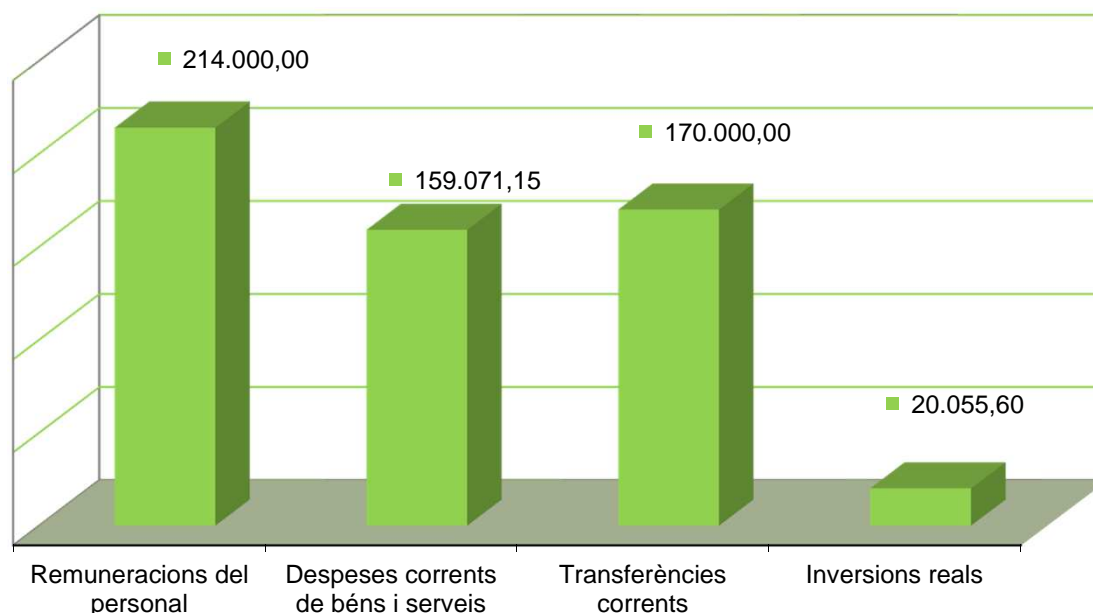

Evolució del pressupost d'ingressos en el període 2013-2016

Capítol	Concepte	2013	2014	2015	2016
Capítol 4	Transferències corrents	543.071,75	543.071,75	543.071,75	543.071,75
Capítol 7	Transferències de capital	20.055,60	20.055,60	20.055,60	20.055,60
TOTAL INGRESSOS		563.127,35	563.127,35	563.127,35	563.127,35

Pel que fa al pressupost de despeses, aquestes es troben equilibrades amb el pressupost d'ingressos, essent la seva distribució per capítols la que es pot veure en el gràfic següent.

Pressupost de despeses 2016

Evolució del pressupost de despeses en el període 2013-2016

Capítol	Concepte	2013	2014	2015	2016
Capítol 1	Remuneracions del personal	193.999,07	193.999,07	214.000,00	214.000,00
Capítol 2	Despeses de corrents de béns i serveis	160.442,03	159.072,68	159.071,15	159.071,75
Capítol 4	Transferències corrents	190.210,14	190.000,00	170.000,00	170.000,00
Capítol 6	Inversions reals	18.476,11	20.055,60	20.055,60	20.055,60
TOTAL DESPESES		563.127,35	563.127,35	563.127,35	563.127,35

Personal

La distribució del personal de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, a data 31 de desembre de 2016, és de 4 persones. L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA està integrada per la relació de personal següent:

Personal	Nivell	Serveis
Alt càrrec	A1	Directiu
Funcionari	A	Tècnic superior
Interí	B	Tècnic de gestió
Interí	D	Aux. administratiu

2

Actuacions i activitats realitzades

- 2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
- 2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
- 2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
- 2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.6 Assistència a jornades i cursos de formació
- 2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.8 Normativa, convenis i adhesions

Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, aprovat el 25 de juliol de 2006, inclou, més enllà de les determinacions d'àmbit territorial i urbanístic, un seguit de recomanacions complementàries sobre les actuacions a portar a terme en els territoris pirinencs en l'àmbit dels espais oberts i dels recursos naturals, els assentaments i les grans infraestructures. En aquest sentit, un dels camps en el qual s'ha posat més èmfasi ha estat el dels camins i els senders, una infraestructura de comunicació tradicional amb moltes potencialitats en l'àmbit del turisme sostenible la recuperació de la qual també pot jugar un paper interessant en els plans de mobilitat.

La Taula de Senderisme és una eina de concertació territorial públic i privada per tal de generar sinèrgies de cooperació.

□ Actuacions de desplegament del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran

Els treball portats a terme durant l'any 2016 han estat diversos i dins d'una línia de continuïtat de les darreres anualitats, en el marc del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, s'han organitzat una sèries d'accions com ara:

- Jornada tècnica Fira Lleida d'Esports i Turisme de Muntanya 14/02 "Cooperació, innovació i territori en propostes de senderisme", amb l'objectiu d'analitzar els efectes positius de la interacció entre agents de territoris i sectors diversos en l'impuls del senderisme.
- Taula de treball de senderisme: 01/4 i 02/12 a Sort (35 agents públic-privats)
- Curs d'estratègies i treball cooperatiu, 8-15-22-29-30/05 Sort/Priorat
- Recuperació camí de la Vall Fosca, 65 estudiants universitat Breda
- Metodologia inventaris de camins, Xavier Campillo
- Estandardització d'informació de rutes (dificultat, usuaris..)
- Publicació "Manual de restauració de camins i senders de muntanya", autor Jordi Tutusaus, en estudi la publicació amb l'editorial Arola
- Jornada tècnica sobre manteniment de camins, Pont de Suert 13/11
- Butlletí electrònic: SENDÈRIA
- Projecte associat al Camí dels Bons Homes, amb CC Cerdanya, Berguedà, Alt Urgell, Solsonès i Pallars Sobirà, els 2 Parcs Naturals i les 3 Diputacions. Presentació Palau Robert 05/03
- Impuls Ruta Belibaste i cooperació empresarial

- Curses de muntanya:
 - Projecte Zona trail Pirineus - Promoció zona d'entrenament curses verticals
 - KorrePirineus- Circuit pirinenc de Curses de muntanya, amb la FEEC
- Pel que fa a la promoció, l'Institut ha donat suport a l'Associació Catalana d'Empreses de Senderisme, en la promoció de productes a la fira Fiets en Wandelbeurs, especialitzada en turisme de natura, celebrada al febrer a Amsterdam (Holanda).
- En relació amb l'impuls d'actuacions relatives a la recuperació, la gestió, el manteniment dels camins i la promoció del senderisme, i en cooperació amb els diferents agents públics i privats que operen al sector, s'ha considerat que els consells comarcals són una peça clau per avançar en el desplegament del Pla, i per això l'Institut ha atorgat una subvenció directa a les sis comarques de l'Alt Pirineu i Aran, per un import total de 25.765,23€
 - Alt Urgell: Edició de material rutes guiades, Camí de Sant Jaume, Instawalk i guiatges Camí de l'últim càtar i Ruta Tarter dels minairons
 - Alta Ribagorça: Fulletons xarxa camins per a BTT
 - Cerdanya: Actuacions de senyalització Camí de Sant Jaume
 - Pallars Jussà: Actuacions de manteniment de senyalització i itineraris, reparacions tanca itinerari "Vora el Llac Cellers", suports fusta, guia senderisme i guia-mapa Pallars Jussà
 - Pallars Sobirà: Actualització i reedició del mapa de senders del Pallars Sobirà i renovació de recursos audiovisuals i compra de fotografies d'espais
 - Val d'Aran: Actuacions al Camí de Sadau de Les i al Camí d'Arres de Sus a la Bassa d'Arres
- Finalment, l'Institut ha participat en les dues sessions que durant l'any ha fet el Grup de Treball per elaborar les especificacions tècniques de la Xarxa de Camins de Catalunya, una iniciativa que impulsa l'Institut Cartogràfic de Catalunya, amb l'objectiu d'unificar criteris metodològics entre tots els organismes de l'Administració amb competències o que fan tasques en aquestes infraestructures de comunicació.

□ Participació en els treballs d'elaboració del Pacte Global del Pirineu

En el context dels treballs preparatoris de la candidatura Jocs Olímpics d'Hivern 2022, el departament de Territori va impulsar el Pacte Global del Pirineu com a iniciativa per aprofundir i donar embranzida a l'esdeveniment, i que vol definir estratègies d'actuació i plans d'actuació que dinamitzin l'economia pirinenca del segle XXI. L'IDAPA, en tant que forma part de la comissió tècnica constituïda amb aquesta finalitat està atent al desenvolupament de les diferents fitxes dels programes que es van acordar l'any anterior:

- Territori obert. Estratègies per atraure i acollir població i activitat.
- Km 0. La simbiosi entre el sector agrari i els serveis per a la gestió del territori.
- La natura com a actiu econòmic sostenible i creixent.
- Estacions de muntanya: turisme tot l'any.
- Una promoció singular, un nou relat per al Pirineu.
- SMART Pirineu: el concepte de territori intel·ligent per al segle XXI.
- Més de 200 calderes: l'aposta per la biomassa.
- El Pirineu a poc a poc. El senderisme, motor d'una economia difusa.
- Relligant el territori: xarxa viària local, xarxa rural de camins.
- Pavelló a cel obert: més de 50 esports de muntanya.
- Cultura: el Pirineu i Barcelona treballen junts.

□ Participació en els treballs de revisió de la Llei 2/1983, d'alta muntanya

El Consell General de Muntanya, l'òrgan de participació i consulta en les actuacions públiques en territoris de muntanya creat per la Llei 2/1983, d'alta muntanya, va plantejar en la sessió de 24 de novembre de 2011 la necessitat d'obrir un procés de reflexió sobre la vigència de la Llei de muntanya trenta anys després de la seva aprovació. En aquest sentit, el Departament de Territori i Sostenibilitat, que s'encarrega del desplegament de la Llei, ha endegat els treballs que han d'orientar el debat i ha creat una comissió de treball en la qual s'ha integrat l'IDAPA. La principal tasca de la comissió ha estat estudiar i debatre aspectes clau d'aquest procés de renovació, especialment els objectius, l'àmbit territorial, els instruments d'actuació i el marc financer que suposaria la renovació de la llei.

□ Programa de producció indicadors socioeconòmics

Objectiu: Consolidar un instrument estable d'anàlisi de la realitat socioeconòmica pirinenca, i de la seva evolució, que faciliti als actors públics i privats la planificació i concreció les seves actuacions. Consisteix en recollir dades socioeconòmiques de l'APIA i d'altres territoris que permetin l'anàlisi i les comparacions, a continuació s'estableix un tractament de la informació (dades, diagnòstic, informes..) per convertir-la en una eina de consulta per a tots els actors pirinencs. A partir d'aquí es publica al web. Actualment disposem de 25 indicadors amb 5 informes. Darrer informe 04/2016:

- Els allotjaments turístics a l'APIA.

Els indicadors socioeconòmics ens permeten assolir un instrument d'anàlisi de la realitat pirinenca.

❑ **Programa de manteniment i promoció de les xarxes comarcals de senders**

- Resolució mitjançant petició de subvenció dels Consells Comarcals de l'Alt Pirineu i el Conselh Generau d'Aran, en funció de la seva competència d'accions en el camp del senderisme
- Dotació: 30.000€ (5.000€ per cada ens peticionari)

❑ **Projecte PECT**

La Diputació de Lleida, a través del Patronat de Promoció Econòmica, promou diferents iniciatives susceptibles de rebre finançament dels fons FEDER 2014-2020, mitjançant la convocatòria de projectes PECT d'especialització i competitivitat territorial (PECT).

Un d'aquests PECT es centraria majoritàriament en les comarques de muntanya de la demarcació (àmbit territorial de l'Alt Pirineu i Aran més el Solsonès).

Es tracta del projecte **Valorització dels camins dels Pirineus. Un projecte d'innovació en la gestió del territori i el turisme sostenible**. Els beneficiaris són la Diputació de Lleida i els consells comarcals dels 7 territoris esmentats, i requereix l'aplicació de principis innovadors en les diferents accions.

S'ha estructurat en 4 àmbits d'actuació, amb un pressupost aproximat de 3M€

La Xarxa de Camins – Els recursos – Les eines – Els productes turístics i de mobilitat

L'IDAPA, per voluntat de les comarques, participa activament en el projecte, en qualitat d'entitat participant no beneficiària, aportant assessorament tècnic, coordinació territorial i interlocució amb la Taula de Senderisme de l'APiA per tal de validar la proposta. També serà membre del Comitè d'avaluació i seguiment del projecte i ha proposat la incorporació d'altres entitats no beneficiàries representatives de diferents sectors: Els 3 parcs naturals, la Federació de Turisme Rural de les Terres de Lleida, la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'APiA i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

El projecte és una oportunitat per fer un gran salt endavant en la valoració d'aquest recurs, un dels més representatius del món del turisme pirinenc:

- en l'escala de treball (de la comarca a la regió pirinenca)
- en la creació d'un relat homogeni dels Pirineus (què oferim que no ofereixin altres territoris)
- en les estratègies de promoció conjunta (no venem una vall o comarca, venem PIRINEUS)

Programa dinamització socioeconòmica i territorial

L'Institut col·labora amb les administracions locals, les associacions empresarials i els agents socioeconòmics pirinencs en el desenvolupament de projectes per valoritzar i promocionar els recursos endògens, a la vegada que coopera en la promoció de sectors turístics emergents, com l'ecoturisme o el senderisme. El manteniment de la línia d'ajuts per a projectes vinculats al patrimoni cultural, el desenvolupament local i el reforçament de la identitat pirinenca han permès continuar donant suport a un nombre considerable d'iniciatives locals promogudes pel teixit associatiu o els ajuntaments.

□ Resolució de les subvencions per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local de l'Alt Pirineu i Aran

Durant el 2016 s'ha resolt la convocatòria de subvencions en règim de concurrència competitiva per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local de l'Alt Pirineu i Aran. La convocatòria, establerta per la Resolució TES/1863/2016, de 20 de juliol, publicada al DOGC 7172 de 28.07.16, a l'empara de les Bases reguladores de les subvencions publicades al DOGC 7172 de 28.07.16, ha permès donar suport a iniciatives de dinamització portades a terme durant el 2016 pels ens locals, les entitats sense ànim de lucre, els consorcis i les fundacions pirinenques en els àmbits del desenvolupament econòmic, el patrimoni cultural i la formació no reglada. Específicament, les activitats subvencionables són les següents:

- Realització d'activitats relacionades amb la gestió, protecció, promoció, recerca, formació i producció del patrimoni cultural i artístic.
- Realització d'activitats i projectes relacionats amb la promoció socioeconòmica del territori no vinculades directament amb l'àmbit turístic.
- Organització d'activitats formatives no reglades i assistència a cursos que es realitzin dins o fora de l'Alt Pirineu i Aran.
- Organització d'activitats, jornades i seminaris realitzats en l'àmbit del patrimoni i el desenvolupament local.
- Organització d'esdeveniments relacionats amb el reforçament de l'activitat econòmica i la identitat pirinenca.
- Edició de publicacions de caràcter cultural, socioeconòmic i científic de l'Alt Pirineu i Aran.

Els 140.000€ atorgats en ajuts a ens locals i associacions pirinenques, han comportat una inversió associada de 0,650M€

Els recursos destinats a aquesta convocatòria han estat de 140.000 € provinents del pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu per a l'any 2016, i es destinen 90.000 € a entitats locals i 50.000 € a entitats sense afany de lucre.

Com en anualitats anteriors, l'import màxim dels ajuts ha continuat sent de 6.000 € una quantitat que en l'actual context de contenció de la despesa ha permès reforçar molts projectes de petits municipis i entitats que no disposen de gaires recursos per esmerçar en aquestes iniciatives.

En total, s'han rebut un total de 85 sol·licituds de les quals se n'han atès 65, és a dir el 86 % de les presentades. D'aquestes, 42 corresponen a ens locals i 43 a entitats sense ànim de lucre.

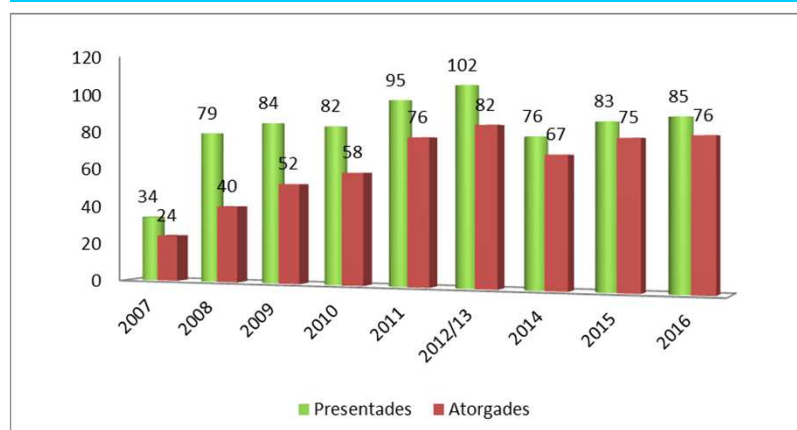
Pel que fa al destí final dels ajuts, que queden recollits en els quadres adjunts, destaquen un any més les iniciatives per dinamitzar les economies locals i especialment les fires sectorials i els certàmens que promocionen les produccions locals, com per exemple la VII Fira del Ferro Pirinenc a Alins, III Festival de Blues Pirineus, Festival Joc del Pirineu de la Seu d'Urgell, 7a fira de l'ovella de Llavorsí, Fira de bestiar de Puigcerdà, XII diada de la Fira de Salas de Pallars, Fira primavera i tardor del Baridà de Montellà i Martinet, 53è Ral·li Internacional de la Noguera Pallaresa a Sort, XXXVIII Diada dels Raiers, Festa de les Falles d'Isil, entre altres.

En l'àmbit del patrimoni cultural i del reforç de la identitat pirinenca, destaquen el suport a diversos ens locals que participen en el projecte Folk a l'escola de recuperació de la música tradicional, el festival de música antiga dels Pirineus (FEMAP), diferents activitats relacionades amb les Falles del Pirineu, FEMAP o el col·loqui d'estudis transpirinencs.

Quadre resum de les sol·licituds presentades

Entitat	Import subvenció	Sol·licituds rebudes	Sol·licituds atorgades	Inversió associada
Ens locals	90.000,00	42	35	293.714,52
Altres institucions sense ànim de lucre	50.000,00	43	41	365.401,99
Total	140.000,00	85	76	659.116,51

Nombre de sol·licituds presentades i atorgades 2007-16

❑ Relació de sol·licituds ateses

Ajuntament d'Alins	VII Fira del Ferro Pirinenc	3.872,21 €
Ajuntament d'Alp	III Festival de Blues Pirineus	3.553,32 €
Ajuntament Alt Àneu	Activitats de guiatge educatiu	1.202,66 €
Ajuntament de Bolvir	Passejades musicals	654,85 €
Ajuntament de Fontanals de Cerdanya	Programa d'actuacions en l'àmbit del desenvolupament local, patrimoni cultural i artístic 2016	1.536,16 €
Ajuntament de Ger	Mostra de cuina popular amb naps de Cerdanya	3.826,65 €
Ajuntament de Josa i Tuixent	Guia del Museu de les Trementinares	1.904,21 €
Ajuntament de la Pobla de Segur	Fira Promopallars	5.225,09 €
Ajuntament de la Seu d'Urgell	Festival Joc del Pirineu	4.099,98 €
Ajuntament de la Vall de Cardòs	Ambruixa't	2.377,99 €
Ajuntament de les Valls d'Aguilar	Actualització topogràfica del Camí Vell	1.455,22 €
Ajuntament de Llavorsí	7a fira de l'ovella de Llavorsí	592,22 €
Ajuntament de Montellà i Martinet	Fira primavera i tardor del Baridà	592,21 €
Ajuntament de Montferrer i Castellbò	Promoció i impuls del teatre i la música al municipi de Montferrer i Castellbò	1.913,33 €
Ajuntament de Prats i Sansor	Activitats culturals Prats 2016	820,00 €
Ajuntament de Puigcerdà	Fira de bestiar de Puigcerdà	4.919,98 €
Ajuntament de Rialp	7a Fira d'oficis de Rialp	4.099,98 €
Ajuntament de Salàs de Pallars	XII diada de la Fira de Salas de Pallars	4.373,32 €
Ajuntament de Sort	53è Ral·li Internacional de la Noguera Pallaresa	4.919,98 €
Ajuntament de Tírvia	Fira de Tírvia	355,33 €
Ajuntament de Tremp	Jornades educatives Universitat de Lleida	2.740,70 €
Ajuntament de Vilaller	Fira de tots sants	956,66 €
Ajuntament del Pont de Suert	XVII Fira de la Girella	3.279,99 €
Ajuntament d'Esterri d'Àneu	Esbaïola't 2016	4.646,65 €
Ajuntament d'Esterri de Cardós	Fira de productes del Parc Natural de l'Alt Pirineu i Aran	592,22 €
Ajuntament d'Organyà	20a Fira del llibre del Pirineu	4.099,98 €
Consell Generau d'Aran	Era carn de caça ena codina e en plat	1.540,91 €
Consell Comarcal de la Cerdanya	Explica'm una història	888,33 €
Consell Comarcal de l'Alt Urgell	Festival càtar de l'Alt Urgell	4.373,32 €
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Pallars Cultural 2016	878,85 €
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	Actuacions de dinamització cultural i promoció turística al Pallars Sobirà	4.646,65 €
Consorci Leader Occidental	Traducció i edició de propostes d'eco turisme a l'Alt Pirineu i Aran	3.279,99 €
Ecomuseu de les Valls d'Àneu	Millora de la gestió, comunicació i difusió de les visites	3.826,65 €
EMD d'Araós	I jornades teòric pràctiques sobre PAM a l'Alt Pirineu	1.002,22 €
EMD d'Àneu	III Milla Vertical	956,66 €
EMD d'Isil i Alós	Disseny, edició i publicació dels Camins d'Isil i Alós	300,67 €

Actuacions i activitats realitzades

Programa de dinamització socioeconòmica i territorial

Amics del Centre d'Art i Natura de Farrera	Publicació d'un llibre	847,99 €
Ass. d'amics dels boscos de muntanya	Projecte boscos de muntanya 2016	2.217,83 €
Ass. Arseguel i els Acordionistes	41a trobada amb els acordionistes del Pirineu	2.348,29 €
Ass. Balmes Blancs	2º fase del projecte de senderisme de la Vall de Siarb	1.080,21 €
Ass. Boscos de Ferro	Fira del Ferro Pirinenc a Alins	2.348,29 €
Ass. Catalana de Criadors d'oví de raça Xisqueta	XII Mostra d'ovella Xisqueta i 2n concurs nacional d'ovella Xisqueta	2.087,37 €
Ass. De Comerciants i Industrials de La Pobla de Segur	Projecte d'activitats 2016	424,00 €
Ass. Cultural dels Raiers de la Noguera Pallaresa	XXXVIII Diada dels Raiers	1.866,86 €
Ass. Cultural Fallaires d'Isil	Festa de les Falles d'Isil	1.589,44 €
Ass. Cultural Gençana de la Coma de Burg	Festival MUDA Pirineus 2016	835,95 €
Ass. Cultural i de Fallaires d'Alins	Baixada de falles d'Alins 2016	880,61 €
Ass. Industria i comerç d'Isona	Fira del Bolet, Boletus 2016	424,00 €
Ass. Marques de Pastor	Accions de promoció i intercanalització	2.348,29 €
Ass. Obrador Xisqueta	Vivències Xisqueta	687,75 €
Ass. De Productors d'oli del Pallars	Activitats de promoció	172,21 €
Ass. De Professionals de l'àmbit turístic del Pallars Jussà	Comunicació i Senderisme guiat	1.387,24 €
Ass. De Raiers de la Ribera del Segre	Diada anual	365,29 €
Ass. D'empresaris de l'Alt Urgell	Revista anual de l'AEAU	813,20 €
Ass. Educativa Nunun	Educació infantil i educativa a l'Alt Pirineu	1.293,02 €
Ass. Esportiva Pallars	PADC 2016	1.956,91 €
Ass. Eth Pè deth Cèu	Pyrenades 6ª edició	2.217,83 €
Ass. Festival de música antiga dels Pirineus	FeMAP social	1.978,70 €
Ass. Gatalheues de Lum	Hemmes 2016	1.406,08 €
Ass. Gradepalla, grallers i timbalers	Formació per la recuperació del carnestoltes tradicional de Bellver	658,11 €
Ass. Grup de recerca de Cerdanya	Edició revistes Ker i Querol	256,52 €
Ass. Mostremp, Amics del cinema de Tremp	5à Mostremp, cinema rural al Pallars	424,00 €
Ass. Professional de Ramaders de Bruna dels Pirineus del Pallars Sobirà	Fira de Sta. Teresa d'Esterrí d'Àneu	913,22 €
Ass. Professional del Ramaders d'equí bretó del Pallars Sobirà	Fira d'Esterrí d'Àneu	1.956,91 €
Ass. Ribatònics	I Jornada de folk Ribagorça	497,25 €
Ass. Rurbans	Seminari homeopatia i fisioteràpia em ramaderia extensiva	353,33 €
Ass. Universitària de Cerdanya	Activitats Culturals i formatives	1.956,91 €
Ass. Veïns d'Olp	Representació teatral	913,22 €
Centre d'estudis d'Isona i la Conca Dellà	Publicació del llibre "Lo St. Crist de Conques"	358,77 €
Club Cadi Canoe-Kayac	Intercanvi amb el Club Kanu Schwaben Augsburg	1695,99 €
Club d'esquí de la Pobla de Segur	Formació Esquí alpí 2016	1.217,63 €
Club Patins Tremp	Campus internacional de patinatge artístic d'estiu	521,84 €
Club Sedis Aerodelisme	Festival Internacional d'aerodelisme	282,66 €
Colha Sta. Maria de Mijaran de jusica e dances tradicionaus aranases	Escambis culturaus	1.664,89 €
La Paniquella, associació naturalista	Exposició sobre el pastoralisme	1.606,30 €
Patronat del Retaule de St. Ermengol	Representació del retaule de St. Ermengol	521,84 €
Ass. Rialp Musical	XVI Festival de música de la Vila de Rialp	1.380,79 €

Suport a l'ocupació
a l'Alt Pirineu i Aran:
Producte local i turisme
sostenible de muntanya

▣ Projecte SOM Pirineu, Suport a l'Ocupació a Muntanya

Aprovat a finals del 2012 a l'empara de l'ordre EMO/312/2012 promoguda pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) de projectes innovadors i experimentals, l'any 2013 s'ha desplegat el contingut d'aquest programa d'actuació, batejat específicament amb el nom de SOM Pirineu, suport a l'ocupació a muntanya. L'objectiu del programa és reforçar l'activitat econòmica, promoure l'ocupació i impulsar aliances i projectes conjunts innovadors entre els professionals de cinc sectors clau de l'economia pirinenca: el turisme rural, l'ecoturisme, el senderisme, els productes locals agroalimentaris i els productes artesans de manufactura. Després d'una fase inicial de presentació pública arreu del territori pirinenc i de la identificació dels potencials emprenedors i llurs necessitats i demandes per materialitzar les iniciatives empresarials, el programa ha portat a terme un conjunt d'activitats d'assessorament tècnic i formatives (presencials i a distància) a totes les comarques pirinenques. En concret, s'han fet 5 cursos i 11 seminaris centrats en les nocions bàsiques per crear una nova empresa, el disseny de productes i serveis, la comunicació i el màrqueting.

SOM Pirineu, que ha mobilitzat prop de 150 emprenedors, ha estat liderat pel Consell Comarcal de la Cerdanya amb la implicació de la resta de consells comarcals de la regió (Alta Ribagorça, Pallars Sobirà, Pallars Jussà i Alt Urgell), del Conselh Generau d'Aran i de la Diputació de Lleida. L'IDAPA ha actuat com a ens coordinador territorial i dinamitzador del programa. Els resultats assolits es van presentar en una jornada de conclusions, celebrada el dia 11 de desembre a Sort, consolidant la Xarxa agents privats i d'Espais d'emprenedoria

Web de recursos www.sompirineu.cat

▣ Marca Pirineus

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, l'Agència Catalana de Turisme, el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, la Diputació de Barcelona i el Conselh Generau d'Aran col·laboren des de l'any 2003 en un seguit d'actuacions en l'àmbit turístic per tal de promocionar les 11 comarques del Pirineu català (l'Alt Empordà, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès, el Solsonès i la Val d'Aran) mitjançant la Marca Pirineus.

L'any 2016 s'ha renovat la signatura del conveni amb un pla d'accions per import de 439,229 € dels quals l'IDAPA n'aporta 119.050 €

El Pla d'accions el conformen un seguit d'accions promocionals com comunicació interna socis, estudis – investigació de mercat, material promocional, accions offline, patrocinis, accions online i altres accions desenvolupades directament al territori.

Per part de l'IDAPA, i en tant que és molt difícil assignar l'import proposat donada la petita consignació pressupostària de que es disposa, proposa que la seva aportació es focalitzi en accions de promoció executades pel propi Institut dins del seu àmbit d'acció, tant promovent projectes i creant producte com participant en accions de promoció, accions que per aquest exercici formaran part del Pla d'accions de la marca, per un import de 101.318€ i la resta seran mitjançant contractacions derivades del pla d'accions específic, per import de 17.732€. Es tracta de valoritzar i promoure la Marca en accions que estan en el pla d'acció de l'Institut, i que aportaran presència de la Marca Pirineus al territori.

L'Institut participa activament en el programa d'activitats de la marca Pirineus, del que n'és soci institucional.

□ Participació Fires

- Saló de l'esport i turisme de muntanya, Lleida, 14-16/02
- Promarcal, amb D. Lleida i CC (Mollerussa, Balaguer, Lleida, La Seu)
- Buy Catalonia, Natura, interior, muntanya i Pirineus
- Fira senderisme, Amsterdam, Fiets & Wandelbeurs
- Fira d'Andorra
- Mostra Picurt a BCN

□ Grup de treball de Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran

Durant el 2016 s'han continuat organitzant trobades tècniques entre els diferents agents que integren aquest col·lectiu, primer a Pont de Suert (21/05/) i la segona als Banys de Sant Vicenç, a l'Alt Urgell (10/12). A més a més de coordinar les accions formatives que cal desenvolupar, s'ha fet una anàlisi de la situació i les perspectives del sector, i de les eines necessàries per fer un salt endavant en l'oferta de productes i creixement de l'ocupació en temps de crisi. L'acció principal d'enguany va ser la redacció de l'estudi sobre la imatge que genera el turisme rural dins i fora de l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran.

• Estudi de la imatge que es promou del Turisme Rural

En la primera reunió es va posar en comú els objectius generals i específics de l'estudi a contractar, i es creà una comissió de seguiment i de valoració constituïda pels membres de la comissió de treball de TRAPA, Maribel Sala, Mireia Font, Joan Obiols i Guillem Puras.

En la segona, els representants de l'empresa contractada, Josep i Ignasi Capellà, van presentar el treball i les conclusions.

• Workshop Alta Ribagorça-Val d'Aran

El 7 de maig es celebrà el workshop on hi participaren 48 empreses i es va proposar crear una cadena de producte de Turisme Rural per tal d'aprofitar la oportunitat que es té del fet que sovint les pernотacions són curtes i es detecta que els clients fan ruta pel Pirineu. S'informà de la campanya de promoció 50+1 que va fer Turisme Alta Ribagorça a Tarragona consistent en oferir 1000 llits de la comarca durant un mes concret i s'acordà realitzar un FamTrip per tal de comercialitzar productes turístics de l'APiA basats en allotjaments de TR.

Es crearà una base de dades d'Agències de Viatges (AAVV) properes i portals d'internet que treballin o estiguin interessades en comercialitzar paquets turístics basats en allotjaments de TR i activitats complementàries de les comarques de l'APiA.

• Contractació assessorament extern per TRAPA

Coordinar la secretaria tècnica i l'assemblea del TRAPA. Coordinar la reunió de la secretaria tècnica i l'assemblea general de TRAPA i aixecar l'acta corresponent. Fer el seguiment dels acords que es preguin en aquests organismes.

Presentacions comarcals de l'estudi sobre la imatge del turisme rural de l'Alt Pirineu i Aran i Fer el seguiment de les accions que a l'estudi es proposin i s'acordin a les presentacions comarcals.

Proposar accions formatives derivades de les presentacions de l'estudi d'imatge i d'altres sorgides de les demandes de les associacions comarcals

Coordinar la participació de les associacions en «Benvinguts a pagès!», juny.

Dinamització de la secció de turisme rural del web de SOMPirineu

Donar suport tècnic a les associacions comarcals de turisme rural de l'Alt Pirineu i Aran.

El Grup de treball de Turisme Rural apropa el debat del sector i facilita peticions de formació a mida pels professionals.

❑ **Projecte GEOMAPA**

Enguany s'ha treballat amb els consells comarcals de l'Alt Pirineu i el Conselh Generau d'Aran, els parcs naturals de l'Alt Pirineu i del Cadí-Moixeró i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici per millorar aquesta eina tecnològica de localització de productes turístics, serveis i rutes de les comarques de muntanya.

S'han incorporat rutes de senderisme i s'ha adoptat una nova categorització de les empreses de turisme actiu que permeti als usuaris potencials identificar-les amb més claredat i precisió. També s'està treballant en el desenvolupament d'un gestor de continguts que permeti que cada comarca pugui incorporar directament informacions del seu territori.

❑ **Suport projecte d'emprenedoria**

Conjuntament amb els Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament, el Centre de Recursos Pedagògics de l'Alt Urgell - Cerdanya, el Col·legi La Salle i l'Institut Joan Brudieu de la Seu d'Urgell, i l'Associació d'Empresaris de l'Alt Urgell s'ha continuat desenvolupant el projecte de foment de l'emprenedoria conegut com a Projecte 3E (Ensenyament, emprenedoria i empresa).

L'objectiu és fomentar la qualitat i adequar l'oferta de cicles formatius que s'imparteixen en el territori a les necessitats educatives i sociolaborals del nostre entorn, atenent els reptes de futur que la societat pirinenca té plantejats en matèria de formació, innovació i ocupació. És un plantejament innovador, basat en la cooperació, la participació i la implicació de tots els agents que tenen la responsabilitat de vetllar per la creació d'una estructura formativa a la zona, que garanteixi l'orientació i la formació dels joves en aquelles especialitats i matèries que més s'ajustin a l'economia pirinenca i que millor s'adaptin a les seves possibilitats i necessitats personals.

La consolidació d'aquest projecte ha de permetre la seva translació a la resta de comarques de l'Alt Pirineu i Aran, analitzant quines actuacions poden ser d'interès comú i establir, si escau, activitats que fomentin l'intercanvi d'informació i d'experiències entre tots els centres.

Per un altre costat, també s'ha col·laborat en una nova jornada empresarial, en aquest cas al Pallars Sobirà com són les Jornades per l'Excel·lència d'Estèrri d'Àneu.

❑ **Participació a la candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern «Barcelona - Pirineu 2022»**

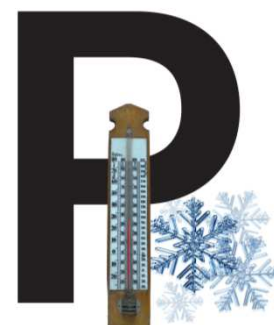
L'IDAPA ha continuat participant en diferents reunions de treball amb l'Oficina de la candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern Barcelona - Pirineu 2022.

També ha estat present a les diferents presentacions que el comitè organitzador ha fet a totes les comarques de l'Alt Pirineu i Aran i a la resta d'implicades, com són el Berguedà, el Solsonès i el Ripollès, per exposar el pla de treball i les línies mestres del dossier de la candidatura

El projecte olímpic pot suposar un element tractor per l'economia pirinenca, alhora que consolidi la projecció turística del Pirineu.

❑ **Jornada PICURT. Cercant una imatge de Pirineu**

La Mostra de cinema de muntanya dels Pirineus, PICURT, que organitza l'associació Cultura i Entorn del Pirineu (CEP), s'ha convertit en el certamen cinematogràfic de referència del Pirineu. Artedò i la Seu d'Urgell han tornat a acollir els actes d'aquest certamen que ha arribat ja a la setena edició. En el marc del programa general d'activitats del festival, l'Institut va organitzar novament la jornada tècnica «Cercant una imatge del Pirineu», centrada aquest cop en EL CANVI CLIMÀTIC.

❑ **Participació al grup de treball Camins Ramaders i Transhumància a Catalunya**

S'han celebrat dues sessions de treball, en les quals s'han seguit posant en comú les informacions sobre l'activitat del sector i s'han debatut les línies que han d'orientar la propera edició de les jornades, que tenen caràcter biennal.

Pel que fa a activitats s'ha organitzat una jornada de Pagesos i pastors a Santa Margarida i els Monjos i pel que fa a dinamització, es continua mantenint el web www.transhumancia.cat, una eina de divulgació d'aquesta activitat impulsada per aquest grup de treball i finançada per l'IDAPA.

❑ **Dinamització del grup de treball de política forestal**

Aquest grup de treball, constituït l'any 2013 i impulsat per l'Institut l'integren representants de diferents departaments de la Generalitat de Catalunya (Presidència; Territori i Sostenibilitat; Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural; i Empresa i Ocupació), de la Diputació de Lleida, dels consells comarcals i del Conselh Generau, dels ajuntaments, de l'Associació de propietaris públics ELFOCAT i del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

Durant aquest any s'han anat organitzant les diferents reunions de treball entre el departament d'Agricultura i les diferents comarques de l'Alt Pirineu i Aran, per tal d'avançar en una política de gestió comuna aprofitant la dinàmica generada entre tots els agents implicats.

❑ **Pireníssim**

Aprofitant la dinàmica de treball del Geomapa, enguany s'ha treballat amb els consells comarcals de l'Alt Pirineu i el Conselh Generau d'Aran, els parcs naturals de l'Alt Pirineu i del Cadí-Moixeró i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici per millorar aquesta eina tecnològica de localització de productes turístics, serveis i rutes de les comarques de muntanya.

S'han incorporat rutes de senderisme i s'ha adoptat una nova categorització de les empreses de turisme actiu que permeti als usuaris potencials identificar-les amb més claredat i precisió. També s'està treballant en el desenvolupament d'un gestor de continguts que permeti que cada comarca pugui incorporar directament informacions del seu territori.

**Grup de Treball
Transhumància i
Camins ramaders
de Catalunya**

□ Definició d'estratègies pirinenques en l'àmbit del patrimoni cultural

L'Alt Pirineu i Aran es un territori amb un important patrimoni cultural en el sentit més ampli del terme (romànic, falles, museus, música tradicional, gastronomia geologia, centres i grups de creació artística moderna, literatura, llengua, cinema ..i natura, si entenem que aquesta, majoritàriament, té la empremta de la humanització).

L'any 2015 es formalitzà un petit encàrrec tècnic, amb l'objectiu següent:

- 1) Definir un argumentari i unes línies de treball que reforcin la idea que el patrimoni cultural, en el sentit més ampli del terme, és un valor clau per donar identitat i singularitzar el turisme pirinenc, comptant amb la implicació de la població local
- 2) Dissenyar un pla de treball de valorització del patrimoni cultural adaptat a les característiques de l'Alt Pirineu i Aran, realista quan al contingut, el pressupost i el calendari
- 3) Definir un model d'organització i una estructura de treball adaptada a les característiques de les comarques de muntanya que permeti iniciar la seva aplicació amb caràcter immediat.

El 10/11/2016 es presentà l'esborrany de la diagnosi Pirineu i futur, Visions a partir de la cultura.

□ I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya

El grup de treball de transhumància i Camins Ramaders de Catalunya (2009) impulsat per la Fundació del Món Rural i l'IDAPA, organitzà aquesta tardor el **1er Congrés de Transhumància i camins ramaders de Catalunya**.

L'objectiu principal del congrés és generar línies de treball consensuades entre tots els sectors des del camp de la recerca científica i acadèmica, als usuaris que encara practiquen aquesta activitat, els promotors de nous usos de les infraestructures i la població en general.

Es tracta d'un congrés obert, que dibuixi els eixos temàtics generals amb aportacions troncal d'experts i aportacions complementàries mitjançant comunicacions provinents del món acadèmic, els estudiosos locals i les entitats del territori.

El congrés s'estructura en 3 jornades temàtiques i separades en el temps.

Eix 1. Els Camins ramaders (Lleida, 7 d'octubre)

Eix 2. Usos complementaris (Santa Margarida i els Monjos, 21 d'octubre)

Eix 3. Activitat i usos transhumants (Trepç, 28 d'octubre)

□ Senderisme

S'han realitzat dues sessions de Taula, el 20/4 i el 14/12.

Al llarg del primer trimestre de l'any la Secretaria Tècnica de la Taula de Senderisme ha realitzat un seguit de sessions de treball (a les sis comarques de l'Alt Pirineu i Aran, amb l'Agència Catalana de Turisme i amb la Subdirecció General de Biodiversitat) amb un triple objectiu: 1) Explicació de les tasques de la Taula de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, 2) Difusió del mètode SENDIF, i 3) Coneixement de les accions comarcals.

A títol de balanç de l'execució del pla d'accions presentat en la primera sessió, detallem breument les accions realitzades:

- Estendre la invitació per incorporar a la TS als col·lectius del senderisme hivernal (Imma Obiols, Mancomunitat d'Estacions d'Esquí Nòrdic), dels refugis-albergs (Marc Cortina, Refugi Vall de Siarb), de les empreses de serveis turístics (Carles Pontí, GUIDD) i de les oficines de turisme (Montse Senyís, Patronat de Turisme de la Vall de Boí)
- Traduir a l'aranès i al castellà El mètode SENDIF. Criteris per determinar el grau de dificultat dels itineraris a peu. Guia per a informadors turístics i tècnics de senderisme i les icones que caracteritzen la dificultat
- Organitzar una sessió formativa del mètode SENDIF, adreçada a gestors i informadors turístics (mes de juny, en dues localitzacions)
- Ampliar el mètode SENDIF a un tercer tipus d'itineraris: per etapes o en xarxa. En aquest sentit, s'acorda crear una comissió específica
- Proporcionar assessorament tècnic als ajuntaments que hagin iniciat el procés d'elaboració de l'Inventari municipal de camins
- Elaborar una proposta de model d'ordenança de camins de l'Alt Pirineu i Aran, a partir de patrons ja existents
- Distribuir les conclusions del seminari Titulacions, competències professionals i perspectives en l'àmbit del guiatge (desembre 2015) i canalitzar alguns dels acords assolits en aquella sessió
- Organitzar una segona jornada (tardor 2016) destinada a la major visibilitat dels guies, amb un contingut a concretar a través de la Comissió de Guiatge de la TS
- Avançar en la definició d'elements comuns per a la consolidació dels Festivals de Senderisme dels Pirineus (enguany a la Cerdanya, la Vall de Boí, Àreu i la Vall Fosca), a través de la RandoComissió
- Concretar almenys una presentació del llibre La recuperació de camins tradicionals en algun punt dels Pirineus
- Donar continuïtat als ajuts de l'IDAPA als ens comarcals per al condicionament de camins
- Seguir col·laborant amb revistes, com ara SENT, Cadí-Pedraforca o Descobrir, per, a través d'articles i publireportatges, difondre les accions de la TS
- Col·laborar amb diverses entitats del territori (Ass. Veïns de la Terreta, Ass. Marques de Pastor,...) per ajudar-les a definir o concretar projectes
- Elaborar l'Estratègia 2020 de la Taula de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, que permeti definir millor la seva missió, els seus àmbits d'actuació i les línies d'acció prioritàries

- Organització del I Congrés de la Transhumància de Catalunya (octubre)
- Presentació d'una comunicació a les X Jornadas en defensa de los caminos públicos de Còrdova (desembre)
- Coordinació del projecte PECT Posar en valor els camins dels Pirineus
- Col·laboració en el projecte FEDER CAMINA PIRINEUS. Xarxa de senders a la carta, l'eina de posicionament ecoturístic de l'Alt Urgell
- Aprovació del Decàleg dels Festivals de Senderisme dels Pirineus
- Senyals 112 i Senyals ramaderia. Proposta per a l'elaboració de senyals d'emergència i de recomanacions de comportament en àrees ramaderes per a ser incorporades a les xarxes de camins del Pirineu.

□ Senyals 112 i Senyals ramaderia

Des del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya es té la voluntat d'impulsar la senyalització, en àrees rurals i de muntanya, de punts amb cobertura telefònica, des d'on poder demanar ajuda i advertir de possibles emergències. S'ha previst que aquesta senyalització específica s'incorpori als suports verticals de senyalització de xarxes de camins o itineraris excursionistes. Per a la seva implantació a les comarques del Pirineu, s'ha sol·licitat la col·laboració de l'IDAPA, l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

D'altra banda, l'IDAPA participa en el grup de treball interdepartamental que en aquests moments assessora la redacció del "Manual de senyalització de camins i itineraris per al trànsit no motoritzat en el medi rural", impulsat per la Direcció General de Turisme. Aquesta coincidència temporal entre ambdós projectes ha propiciat, per part de l'IDAPA, la voluntat d'aprofitar l'ocasió per proposar un senyal d'emergència expressament dissenyat per formar part del conjunt de senyals d'aplicació en la senyalització de les xarxes de camins a Catalunya.

□ Bens comuns

Es presentà en una jornada de treball a Sort, al mes de juliol, el mapa de termes del Pallars Sobirà. És un tema que comporta gestió del territori i participació de la població local, dos conceptes que van ser claus en el passat i que poden esdevenir una important eina de desenvolupament sostenible al Pirineu en el futur.

Cal tenir en compte que el 60% de la superfície forestal de l'Alt Pirineu i Aran és de caràcter comunal, i el 86% d'aquesta superfície comunal està catalogada d'utilitat pública. El treball contempla propostes de millora de la gestió dels béns comunals, l'ampliació de rendiments que en treu la comunitat de veïns beneficiària, apropar la capacitat de decisió al territori, de governança, de noves figures d'administració i de noves oportunitats que poden generar nous usos.

Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni

El patrimoni és un dels elements que més reforça la identitat territorial del Pirineu. D'altra banda, cada cop estableix més vincles i sinergies amb els sectors cultural i turístic. Durant aquesta anualitat, s'ha continuat col·laborant amb els instruments de què disposa el sector, especialment amb la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, l'associació que aplega una cinquantena de petites instal·lacions, i el Servei d'Atenció als Museus (SAM), que impulsa el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

□ Suport a l'Associació de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran

Com en anys anteriors, s'ha mantingut la interlocució amb la comissió tècnica i la junta directiva de l'Associació i s'ha seguit donant suport tècnic a la secretaria de l'associació. La col·laboració s'ha centrat en l'impuls de diferents accions com ara:

- Cooperació amb el SAM – Servei d'assessorament museístic i el Departament de Cultura
- Elaboració d'un projecte per presentar a la convocatòria Interreg sobre la xarxa de museus pirinencs
- Promoció del producte de turisme cultural PassaPorts
- Proposta de dinamització de la paleontologia: Terra de dinosaures: Isona/Coll Nargó
- Exposició Ecllosió del passat, amb l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont
- II Curs de guies de patrimoni, àmbit Pallars Ribagorça

□ Cooperació entre museus pirinencs vinculats a la paleontologia

L'Institut treballa ja fa anys en la creació d'un marc de cooperació entre els diversos museus pirinencs dedicats a la conservació i divulgació del patrimoni paleontològic, especialment del seu recurs més destacat, els dinosaures. Els treballs realitzats durant aquesta anualitat s'han centrat en l'elaboració d'un pla de viabilitat i de cooperació entre el Museu de la Conca Dellà, a Isona (Pallars Jussà), i el Museu dels Dinosaures de Coll de Nargó. La iniciativa, comandada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, ha comptat també amb la participació de l'Institut Català de Paleontologia M. Crusafont de Sabadell, del Servei d'Atenció als Museus de l'Alt Pirineu i Aran, i dels ajuntaments d'Isona i Conca Dellà i Coll de Nargó.

Promocionar els museus, el treball en xarxa i la formació dels tècnics, és una aposta decidida de l'Institut per a la valorització del patrimoni pirinenc.

□ Suport a les Falles del Pirineu com a candidatura de Patrimoni Immaterial de la Humanitat

El dossier oficial de la candidatura, titulat «Les festes del foc del solstici d'estiu als Pirineus», s'ha presentat a la seu de la UNESCO a París per aconseguir la declaració com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. Es preveu que la decisió final es donarà a conèixer el mes de novembre del 2015. Aquesta és la primera festa de la llista de Patrimoni Immaterial que té el foc com a element central, i la seva distinció per part de la UNESCO seria un reclam turístic i de prestigi.

El document de la candidatura conjunta d'Espanya, França i Andorra presentat a la UNESCO inclou les festes de falles de Boí, Taüll, Erill-la-Vall, Barruera, Durro, el Pont de Suert, Llesp, Casós, Vilaller i Senet, a la comarca de l'Alta Ribagorça; Arties i Les, a la Val d'Aran; Isil i Alins, al Pallars Sobirà; i la Pobla de Segur, al Pallars Jussà.

En aquest marc de col·laboració, l'Institut va assumir part de les despeses d'elaboració d'un vídeo promocional de les Falles del Pirineu per incloure'l en el dossier de la candidatura.

VIII Trobada de Fallaires del Pirineu, 16 i 17/04 Andorra la Vella

□ Suport al programa Folk a l'escola

Folk a l'Escola és el programa d'ensenyament itinerant dels nostres instruments, cançons i danses tradicionals a les escoles dels pobles i viles del Pirineu. Un equip de 20 professors imparteix les diferents matèries en tallers col·lectius i classes individuals, adreçades tant a la mainada com als joves i adults, amb l'objectiu de fomentar la música tradicional a les escoles de 18 nuclis pirinencs.

□ Càtedra "Educació i Patrimoni Immaterial dels Pirineus"

La Universitat de Lleida, per mitjà del grup de recerca de COMPETECS del Departament de Pedagogia i Psicologia, impulsa la creació de la càtedra "**Educació i Patrimoni immaterial dels Pirineus**".

La Càtedra focalitza la seva activitat educativa i de recerca en l'àmbit del patrimoni immaterial i natural en un espai geogràfic ben determinat com són els Pirineus.

S'han concretat les dues primeres accions a desenvolupar:

- La festa de les falles, haros i brandons (UNESCO, 2015)
- Projecte PiroLife 2014-18

El nom proposat és "Educació i Patrimoni Immaterial dels Pirineus". Amb aquesta denominació es focalitza l'activitat educativa en una temàtica molt concreta, el patrimoni immaterial i en un espai geogràfic ben determinat, com són els Pirineus.

Per a la direcció de la Càtedra, es proposa a la Dra. Sofia Isus Barado, professora Titular de la UdL.

Es preveu establir canals de col·laboració permanent amb les següents Institucions:

- Diputació de Lleida a través de l'Institut d'Estudis Ilerdencs
- Departament de Cultura, a través de la Direcció General de Cultura Popular
- Departament de Territori i Sostenibilitat, a través de la Direcció General de Polítiques de Muntanya i l'Institut per a la Promoció i el Desenvolupament de l'Alt Pirineu i Aran, IDAPA.

Funcions de la càtedra

Les principals funcions de la càtedra es poden resumir en:

- Fer pedagogia del patrimoni immaterial, educant en els seus valors essencials, com a garant de la construcció de la Identitat personal i social.
- Desenvolupar accions educatives globals en relació als diferents tipus de patrimoni immaterial, cultural immaterial i natural, per tal de promoure el pensament crític i científic.
- Col·laborar en la gestió les diverses institucions que participen en la conservació, salvaguarda i reconeixement del patrimoni immaterial, per tal d'adequar els elements patrimonials a la seva funció educativa.
- Configurar els recursos didàctics pertinents per l'explicació i interpretació del patrimoni immaterial i natural.
- Contribuir al desenvolupament local i a la promoció de projectes i programes que facin valdre el patrimoni, tot generant riquesa.

Activitats previstes de la càtedra

- Desenvolupament de projectes i estudis d'anàlisi en el marc d'un programa que aprofundeixi en els interrogants plantejats en aquesta temàtica.
- Realització d'activitats de recerca a través projectes nacionals i internacionals, de tesis doctorals o treballs fi de carrera sobre l'educació patrimonial.
- Establiment de cicles de conferències, seminaris, jornades de reflexió i discussió de temes relacionats, a càrrec d'especialistes de reconegut prestigi nacional i internacional.
- Difusió de l'activitat educativa a través d'una pàgina web i de la creació d'una col·lecció de publicacions pròpies.
- Intercanvis permanents amb altres grups de recerca nacionals i internacionals

L'aportació econòmica la realitzarà l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA), 6.000,00€ el Departament de Cultura, 10.000,00€ la resta el vicerectorat de la UdL, 328,33€

Es proposa donar recolzament a la creació de la Càtedra i la incorporació de l'IDAPA AL Consell Assessor de la mateixa.

Universitat de Lleida
Facultat d'Educació,
Psicologia i Treball
Social

Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca

Una de les funcions de l'IDAPA és fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i donar-ne a conèixer els trets d'identitat. Així, des de l'Institut es recolzen diverses iniciatives socioculturals d'àmbit local i comarcal la finalitat de les quals és reforçar la identitat territorial pirinenca. Atès que moltes d'elles són d'escala estrictament local, l'IDAPA impulsa accions de suport, de divulgació i de treball en xarxa que els permetin guanyar visibilitat entre els pirinencs i la societat catalana en general.

Per novè any consecutiu l'IDAPA ha participat en el projecte Invesjove, que recull els millors treballs de recerca científica que realitzen els alumnes de batxillerat als instituts pirinencs.

□ Coordinació i edició de la publicació Jornades Invesjove. Investigació i recerca a l'educació secundària de l'Alt Pirineu i Aran

Si el mètode de recerca científica és un instrument d'aprenentatge bàsic en el currículum formatiu i en l'afermament de l'autonomia personal, la seva divulgació també és important. Des de fa anys i en estreta col·laboració amb els Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament a les comarques pirinenques, l'IDAPA promou el projecte «Invesjove, investigació i recerca a l'educació secundària», editant i difonent una selecció dels millors treballs de recerca que fan els alumnes de batxillerat dels instituts del Pirineu.

Els 28 treballs seleccionats enguany incideixen en diverses disciplines, especialment vinculades amb la salut, les ciències ambientals i socials, sovint en el seu context territorial pirinenc, amb aportacions dels centres d'educació secundària de Vielha, Sort, Puigcerdà, la Pobla de Segur, el Pont de Suert i Tremp. Les Jornades Invesjove, en què s'exposen els treballs seleccionats i es presenta el llibre del curs anterior, es van fer a Vielha el 26 de febrer, a Puigcerdà el 18 de març i a Tremp el dia 31 de març amb una gran participació d'alumnes.

□ XIII Trobades Culturals Pirinenques: Art i història al Pirineu

Ja fa uns quants anys que l'IDAPA, conjuntament amb el Govern d'Andorra i l'Institut Ramon Muntaner, col·labora en l'organització i posterior difusió de les Trobades Culturals Pirinenques, un espai de trobada en el qual els diferents centres d'estudis pirinencs, les persones i les entitats que treballen en el camp de la recerca tenen l'oportunitat de presentar i debatre els seus projectes.

L'edició del 2016, celebrada a Ceret (Vallespir), ha estat la tretzena i s'ha dedicat al tema «Art i història al Pirineu».

□ Fira del Llibre Pirinenc

Ja són 19 les edicions de la Fira del Llibre del Pirineu, amb l'objectiu de promocionar les Homilies d'Organyà, mitjançant els premis literaris i la confecció i lectura de l'Homilia dins de l'església de Santa Maria. S'hi afegeix la celebració de la festa del Llibre Pirinenc, la promoció de la literatura i els autors dels Pirineus i la promoció de l'artesanía alimentària dels Pirineus.

□ Col·laboració en l'edició de llibres pirinencs editats per promotors culturals pirinencs

L'IDAPA manté una col·laboració regular amb diferents iniciatives editorials que aprofundeixen en algun aspecte de la realitat social, històrica i patrimonial de les comarques pirinenques. L'adquisició d'exemplars permet distribuir-los posteriorment entre les biblioteques, arxius, centres escolars i ajuntaments del nostre territori, augmentant la difusió d'un patrimoni que en una població dispersa com la pirinenca, acostuma a tenir poca visibilitat.

Destaquem la col·laboració amb l'Associació d'escriptors del Pirineu i les editorials pirinenques Garsineu i Salòria i el suport en l'edició del diferent textos:

En aquesta línia de col·laboració, l'IDAPA participa en la beca de recerca Mn. Jesús Castells, amb Arxiu Comarcal del Pallars Jussà, Consell Comarcal Pallars i l'Ajuntament de Tremp.

El suport de l'IDAPA als editors i promotors culturals, contribueix a la projecció de la cultura muntanyenca dins i fora del Pirineu.

□ Participació projectes europeus

RETINA

Valorización del patrimonio pirenaico a través de las artes audiovisuales.

Projecte presentat pel Consell comarcal de l'Alt Urgell, Ajuntament de la Seu d'Urgell, Associació Cultura i Entorn del Pirineu CEP, Comarca de Sobrarbe Sobrarbe, Association Les Ciné-rencontres de Prades, Govern d'Andorra i IDAPA.

PIRIGNEUS

Fuego de los Pirineos: Falles, Haros y Brandons, Patrimonio Cultural Inmaterial de la Humanidad de la UNESCO.

Projecte presentat per la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals, Comú d'Andorra la Vella, Comissió Nacional Andorrana per a la UNESCO, Comú d'Escaldes-Engordany, Ministeri d'Educació i Ensenyament Andorra, Ministeri de Cultura, Joventut i Esports Andorra, Comú de Sant Julià de Lòria, Universitat de Lleida, Universidad de Zaragoza, Universitat d'Andorra, Université de Pau et Des Pays de l'Adour, Conselh Generau d'Aran i IDAPA.

Accions de projecció de l'IDAPA

L'IDAPA vol ser un instrument de desenvolupament socioeconòmic i territorial al servei de les institucions i la població pirinenques. Tot i que cada cop és més conegut i valorat entre els agents del territori, cal seguir fent accions de visibilitat tant dins com fora de la seva demarcació.

□ Presentació i cooperació amb els ens locals i institucions pirinenques

Les accions que porta a terme l'Institut es centren en els principis de la transversalitat, la cooperació entre els sectors públic i privat, el treball en xarxa i al coordinació interadministrativa. Des d'aquesta darrera perspectiva, l'IDAPA ha seguit mantenint contactes regulars amb els ens locals, especialment amb els consells comarcals i els ajuntaments caps de comarca, amb reunions periòdiques de coordinació tècnica i impulsant els diferents grups de treball sectorials existents, com ara Turisme Rural, Senderisme, Comunitat Educativa, Cultura, Atenció a les Persones, Museus i equipament patrimonials, Promoció Econòmica i Gestió forestal, entre altres. En destaquem alguns:

- Ajuntaments i Consells Comarcals
- Diputació de Lleida (Patronats de Promoció Econòmica i Ara Lleida)
- Departaments de la Generalitat
- Grups Leader del Pirineu
- Arxius Comarcals de l'Alt Pirineu i Aran
- Centres de Recursos pedagògics
- Parcs Naturals i Nacional
- Fundació del Món Rural
- Neu (ACEM i Tot Nòrdic)
- Oficina Candidatura Barcelona Pirineus
- UPC (D. Infraestructures del transport i territori)
- Projecte 7 Comarques (Pallars Jussà)
- Pirineus Vivos
- Marca Pirineus/Agència Catalana Turisme
- IDECE – Institut Desenvolupament Terres de l'Ebre
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
- Observatori Paisatge de Catalunya

❑ Edició de la Memòria de l'IDAPA 2015

Com cada anualitat, es va publicar la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2015, amb la voluntat de difondre els estudis, projectes i activitats que genera o en què col·labora l'Institut.

La Memòria es pot descarregar, juntament amb les d'anys anteriors, a la pàgina web de l'Institut.

La memòria anual de l'IDAPA recull esquemàticament l'activitat i les accions en els diferents àmbits que actua en el territori.

❑ Web de l'Institut

Durant el 2016 s'ha seguit treballant per millorar el contingut del web de l'Institut www.idapa.cat. En concret, s'han reforçat diversos apartats d'actualitat i documentació, la qual cosa ha repercutit molt positivament en la visibilitat de la plana i el nombre de visites que ha rebut.

❑ Col·laboració amb altres mitjans de comunicació

- S'ha donat continuïtat a l'acord establert el 2012 amb la cadena de televisió Pirineus TV per patrocinar l'agenda cultural de l'Alt Pirineu i Aran que s'emet tots els dies de la setmana en la franja horària posterior al telenotícies vespre, de màxima audiència.
- Es va renovar l'acord amb la revista Cadí Pedraforca, d'àmbit cultural, per tal de publicar un article d'interès en cadascuna de les publicacions semestrals
- S'ha col·laborat, amb la inserció d'un baner, en un mitjà de comunicació online com ara Pallars digital, un noticiari web de l'àmbit territorial del Pallars Jussà que publica notícies de l'Alt Pirineu i Aran.

2.6

Actuacions i activitats realitzades
Assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació

Assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació

L'assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació, en el sentit més ampli del terme, i el coneixement actualitzat de les actuacions en el camp del planejament territorial i del desenvolupament local, de la gestió pública i l'emprenedoria són claus per millorar les capacitats professionals de les persones que integren l'Institut. Tot seguit es fa una relació de les més importants.

L'assistència a jornades i sessions de treball és clau per a conèixer la dinàmica econòmica i trobar, entre tots, altres complicitats institucionals.

- 07/01 Suport a la iniciativa Federació Catalana de Nordic Walking
- 15/01 Publicació del vintè número del butlletí SENDÈRIA
- 18/01 Secretaria tècnica de la Taula de Senderisme, BCN
- 19/01 Consell d'Alcaldes de l'Alt Urgell,
- 21/01 (primer trimestre) Proposta tècnica i econòmica: suport al pla d'acció de la taula de senderisme de l'Alt Pirineu i Aran
- 23/01 Barcelona - Assistència a Born.cat Descobrim l'Alta Ribagorça
- 04/02 Sort - Grup Treball sobre Termes i Comunals del Pallars Sobirà
- 05/02 La Seu d'Urgell – Consell Regulador del Camí dels bons Homes
- 01-04/02 Participació en el viatge d'intercanvi d'experiències als Geoparc del Sobrarbe i Costa Basca
- 12/02 Lleida - Congrés esMontañas
- 12-14/02 Lleida - Participació en el Saló d'esport i turisme de muntanya
- 16/02 Lleida – Consell de Direcció
- 16/02 Lleida - Grup Treball Transhumància
- 20/02 Pobla de Segur – Trobada comunitat de fallaires del Pirineu
- 23/02 Puigcerdà - Taula de camins de Cerdanya
- 23/02 Teruel - Reunió de territoris de muntanya - Economia circular
- 26/02 Vielha, 18/03 Puigcerdà, 31/03 Tremp - Presentació de les IX jornades INVESJOVE. Investigació i Recerca a l'Educació Secundària Alt Pirineu i Aran
- 29/02 Tremp - 1a Nit del Turisme de Viu Jussà

Actuacions i activitats realitzades

Assistència a jornades, sessions de treball i cursos de formació

- 01/03 La Seu – Constitució taula de senderisme de l'Alt Urgell,
- 03/03 Barcelona Palau Robert - Presentació de Vine al Pallars, Viu el Jussà
- 11/03 Barcelona Ajuntament - Comissió no permanent d'estudi de la candidatura olímpica i paralímpica del Jocs d'Hivern Barcelona-Pirineus
- 16/03 Tremp - Taula de senderisme del Pallars Jussà
- 18/03 i 31/03 Puigcerdà i Tremp - IX Jornada InvesJove a l'Alt Pirineu i Aran
- 11/04 Suport Creu de Sant Jordi
- 14/04 Barcelona - Premi ALIMARA festes del foc dels solsticis als Pirineus
- 15/04 La Seu - Dia de les Esquadres Regió Policial Pirineu Occidental
- 16/04 Andorra - VIII Trobada de Fallaires del Pirineu
- 21/04 Peramola – Jornada “Els embassaments”
- 27/04 Sort - Grup de treball de termes i comunals del Pallars Sobirà
- 28/04 Alta Ribagorça i Pallars Sobirà - Les falles del Pirineu.
- 30/04 i 01/05 Vic - Premi Recercat d'investigador 2016. Sr. Artur Blasco
- 05/05 La Seu - V Jornada d'emprenedoria
- 05/05 Lleida - Pla de Foment del Turisme de Natura als Espais Naturals
- 18/05 Claverol - Assemblea del grup TRAPA
- 19/05 Sort - Grup de treball de termes i comunals del Pallars Sobirà
- 02/06 Palau Robert BCN – Presentació Festivals senderisme dels Pirineus
- 03/06 Esterri - Jornada El Pirineu que tenim, el Pirineu que volem.
- 07 i 08/06 Sort i Seu – Seminari Les interioritats del mètode SENDIF
- 09/06 La Seu - Reunió Política Forestal APIA
- 10/06 Tarn - Dinosauris de Catalunya, un segle de descobertes
- 21/06 Solsona - Subhasta de fusta de forests públiques de Catalunya
- 21-25/06 Artedó, La Seu d'Urgell i Andorra – PICURT, 10a mostra de cinema de muntanya dels pirineus - Jornada Picurt “El canvi climàtic al Pirineu”
- 05/07 Barcelona - Socis del Programa Pirineus
- 05/07 Lleida – Càtedra Patrimoni Immaterial dels Pirineus
- 22/09 Pont Suert - VI Jornada de Fructicultura de Muntanya
- 30/09 – Pont de Suert - 22es Jornades Gastronòmiques Bolet a l'Alta Ribagorça

- 01/10 Esterrí d'Àneu - Jornada Excel·lència. "Infraestructures i comunicacions: la porta al futur"
- 07, 21 i 28/10 Lleida. Santa Margarida i els Monjos i Tremp - I congrés de Transhumància i camins ramaders de Catalunya
- 13/10 Lleida - Càtedra d'Educació i Patrimoni Immaterial dels Pirineus
- 14/10 La Seu - Jornada Tècnica "Les cambres a la formatgeria"
- 14/10 La Seu - Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP)
- 14/10 Montferrer - Taula estratègica de l'aeroport Andorra-la Seu d'Urgell
- 15/10 La Seu - Inauguració de la Fira de Sant Ermengol
- 25/10 La Seu - Jornada de portes obertes a la Casa dels Parcs dels Pirineus
- 26/10 Sort - Comissió de Guiatge
- 29/10 – Ceret, Vallespir - 13s Trobades Culturals Pirinenques
- 03/11 Vielha - Presentació Projecte Ateneus Cooperatius i projectes singulars de generació d'ocupació i creació de cooperatives i societats laborals
- 04/11 UAB BCN – Conferència Idapa: Los retos del desarrollo local en las áreas de montaña: el caso de l'Alt Pirineu
- 07/11 Riner - Reunió anual de Consell d'Alcaldes i Regidors del FeMAP
- 07/11 Tremp - Exposició Arquitectes per l'Arquitectura
- 10/11 Sort – Jornada estratègies de valorització del patrimoni cultural pirinenc
- 12/11 Talarn - XII Diada de Rememoració de la fira de Salàs
- 13/11 La Seu – GastroPirineus
- 17/11 La Seu - Sessió tècnica convocatòria del Programa operatiu de cooperació transfronterera Espanya-França-Andorra (INTERREG V-A POCTEFA 2014-2020)
- 18/11 Bossost - IX Concurs Morfològic Nacional de Cavall Pirinenc Català
- 24/11 Barcelona – Jornada estratègica Marca Pirineus
- 29/11 Barcelona – Reunió DG Forest
- 29/11 Tremp - 15è Pla Comarcal Jussàeducació
- 30/11 Alp -Xarxa d'actors en gestió energètica i forestal de les comarques de l'Alt Urgell, Cerdanya i Ripollès
- 14/12 Sort - Taula de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran
- 15/12 Talarn – Escola Agrària "La sostenibilitat com a eina de màrqueting"
- 17/12 Sort -Presentació de la temporada d'hivern 2016-17

Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

L'IDAPA és membre de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu i del Consell de Centre de l'Escola de Capacitació Agrària de Bellestar (Alt Urgell), i com a tal assisteix a les diferents sessions de treball.

D'altra banda, l'Institut participa regularment en les sessions del Consell de Direcció de l'Administració Territorial de la Generalitat de Catalunya a l'Alt Pirineu i Aran que, sota la presidència de la Delegació del Govern, reuneix periòdicament els directors territorials dels departaments de la Generalitat i els responsables dels organismes autònoms amb presència al Pirineu, i també forma part de la Comissió Territorial d'Urbanisme de l'Alt Pirineu.

Altres participacions en grups de treball que depenen d'altres organismes:

- Socis Marca Pirineus, grup de treball de seguiment i execució del conveni de promoció del Pirineu català, amb Conselh Generau d'Aran, Diputació de Barcelona, Patronat de Turisme Costa Brava-Girona, Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, Turisme de Barcelona i l'Agència Catalana de Turisme
- Institut Cartogràfic de Catalunya, Grup de treball per a l'elaboració de les especificacions tècniques de la Xarxa de Camins de Catalunya.
- Associació de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran.
- Consell Regulador del Camí dels Bons Homes.
- Junta rectora del Festival de Música Antiga dels Pirineus, FEMAP.
- Consell Comarcal del Pallars Jussà i Ajuntament de Tremp, comissió de seguiment del programa de desenvolupament econòmic «Treball a les 7 comarques».
- Participació projectes de desenvolupament, com ara Al teu gust (Pallars Jussà)
- Consell Territorial de la candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern Barcelona - Pirineu 2022 que promou l'Ajuntament de Barcelona, i ha participat a les diferents sessions de treball celebrades durant l'any.

La participació en diferents ens del territori, consolida la relació institucional i permet cooperar en els projectes que cadascú desenvolupa.

La concurrència competitiva en la resolució d'ajuts, permet establir criteris objectius de participació i selecció d'iniciatives socioeconòmiques locals.

Normativa, convenis i adhesions

□ Ordre d'ajuts «Foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran»

L'IDAPA ha continuat executant l'ordre d'ajuts que amb caràcter recurrent i en règim de concurrència competitiva articula cada any amb l'objectiu de dinamitzar les iniciatives socioeconòmiques locals que impulsen els ens locals, les associacions sense ànim de lucre, les fundacions i els consorcis de les comarques pirinenques. L'objecte és el foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran

□ Convenis

- Són vigents els convenis de col·laboració amb el Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida, per definir un model de gestió sostenible dels boscos de titularitat municipal del territori de l'Alt Pirineu i Aran i donar suport a les iniciatives d'aprofitament de la biomassa com a font d'energia en edificis i instal·lacions públiques, i el Conveni de col·laboració amb els consells comarcals de la Cerdanya, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà, el Conselh Generau d'Aran i el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, per a la gestió del projecte: «Natura i producte local: un desenvolupament en xarxa a l'Alt Pirineu i Aran», tots dos signats l'any 2013.
- Conveni de col·laboració amb l'Agència Catalana de Turisme per a la promoció del Pirineu Català, Marca Pirineus

□ Adhesions

- Grup d'Acció Local Leader Ripollès Ges Bisaura per al projecte de millora de l'eficiència energètica TouBee.
- Centre d'Estudis Avançats de Blanes, per al projecte LIFE «Recuperación de hábitats leníticos y especies acuáticas de interés comunitario de alta montaña de los Pirineos».
- UAB, pel projecte «Muntanyes rurals, muntanyes protegides - Quines són les relacions entre les activitats agrícoles i la conservació al Pirineu central i oriental?», amb el CEDRICAT i el Centre de la Neu i la Muntanya d'Andorra i la coordinació de l'UMR Dynamiques de la Université de Toulouse-Le Mirail.
- Consell Comarcal del Pallars Jussà i Ajuntament de Tremp, Pla d'execució anual del projecte del Servei d'Ocupació de Catalunya «Treball a les 7 comarques. Pallars Jussà»
- Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell sobre el camí Cardoner, una antiga via comercial que portava la sal de Cardona cap a la Cerdanya i el Conflent, travessant, entre d'altres territoris, la serra del Cadí
- Fundació Artur Blasco, sobre el Gall Negre, cançó popular de la música tradicional del Pirineu
- Escola de Pastors, projecte Aplicación de los Espacios Test Agrícolas
- Universitat de Girona, suport al projecte d'anàlisi dels interregns fronterers

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entah Desenvolupament
e era Promoció de'lh Naut Pirineu e Aran*